

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.123/2012/4. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Ürmös Ferenc ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** I. rendű és dr. Ürmös Ferenc ügyvéd által képviselt **II.rendű felperes neve (címe)** II. rendű felperesnek - Novics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Novics György ügyvéd) által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2012. január hó 10. napján kelt 9.G.40.375/2010/38. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperes által 42. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg az alperesnek együttesen 70.000 (Hetvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperesek közös tulajdonában áll a **(helység neve)** külterületén található **(hrsz. 1)** helyrajzi számú 14 hektár nagyságú ingatlan, amelynek a felperesek $\frac{1}{2}$ -ed - $\frac{1}{2}$ -ed hányadban tulajdonosai. A **(hrsz. 2)** helyrajzi szám alatti 9 hektár nagyságú ingatlan az I. rendű felperes tulajdonában áll. A felperesek e területeiken - amelyek az alperesi vadásztársaság területével határosak - 2006 őszétől repcetermesztéssel foglalkoztak. 2006. szeptember 22-én a **(cég neve)** és felperesek káposzta repcemag fedezetű technológia integrációs forgóeszköz finanszírozási szerződést kötöttek 2006-2007. évre. A szerződésben 2007. évi termésű káposzta repcemagtermelést vállaltak.

A felperesek földjeiket 2006. szeptember elején káposztarepcével vetették be, mely területeiken korábban éveken keresztül lucernát termesztettek. A vetést követően a növény kikelt, szépen fejlődött, de egyúttal az is látható volt, hogy a területet vadak rendszeresen látogatják. A vadkár a kikelésztől kezdődően folyamatosan

tapasztalható volt. A felperesek területeiket 2007. márciusáig három oldalról drótkerítéssel védték, majd ezután történt meg 2007. március közepén a kétszálás vadvédelmi villanypásztor kiépítése.

A szerződéssel érintett területek vonatkozásában a **(cég neve)** részéről **(személy neve)** szemlét tartott 2006. október, illetőleg november hónapban. A növénykultúrát ekkor fejlettségét illetően alkalmasnak ítélte arra, hogy ott a termesztés további finanszírozása megtörténjen. A 2006. november 10-én felvett szemlejegyzőkönyvben a szerződéssel érintett területek vonatkozásában az állomány „jó” minőségét rögzítette. A 2007. március 6-án felvett szemlejegyzőkönyv szerint ugyanezen területek „közepes” minőségűek. E jegyzőkönyvben rögzítésre került, hogy „jelentős vadkár” tapasztalható. E szemlét követően a **(cég neve)** részéről további finanszírozásra, a termeléshez szükséges anyagok biztosítására a felperesek felé nem került sor. A 2007. áprilisi szemlézés alkalmával **(személy neve)** már úgy ítélte meg, hogy a termést learatni nem érdemes, az állomány ritka és abban jelentős a gyomosodás.

2007. március 1. napján az I. rendű felperes - aki a II. rendű felperes képviselőjében is eljár -, **(kárbecslő neve)** kárbecslő és az alperes képviselőjének jelenlétében „mezőgazdasági vadkárok előzetes becslése” jegyzőkönyvben rögzítésre került, hogy a perben érintett összesen 23 hektár területen szarvas által folyamatos rágás, taposás eredményeként kialakult vadkár tapasztalható. A kárbecslő a vadkár keletkezésének időpontját 2007. január, februári időszakra tette.

2007. március 23. napján újabb vadkárbecslés felvétel történt a felek jelenlétében, ahol a felperesi tulajdonban álló területeken a vad, szarvas által okozott kár bekövetkezését megállapították. Az eljáró kárbecslő kárérték számítást végzett.

A végleges vadkár becslési jegyzőkönyv felvételére a perbeli területek kapcsán 2007. április 13. napján került sor. Ebben szarvas által okozott kár ténye került rögzítésre, a végleges vadkár értékét a vadkárbecslő 168.000 Ft-ban állapította meg azzal a megjegyzéssel, hogy gyenge a növényállomány, a terület gyomos, tápanyaghiányos. A jegyzőkönyvet **(kárbecslő neve)** kárbecslő mellett a vadászatra jogosult képviselője is aláírta azzal, hogy az abban rögzített szakértői véleménnyel egyetért, a megállapított vadkár összegét elfogadja. Az I. rendű felperes - aki meghatalmazással a II. rendű felperest is képviselte - a jegyzőkönyv végén rögzítette, hogy a fentiekkel nem ért egyet. A kárszemlék alkalmával eljáró **(kárbecslő neve)** kárbecslő a szemléket megelőzően nem látta a perbeli területeket. A feleknek a záradékkal is ellátott jegyzőkönyv postai úton került megküldésre, melynek tértivevénye a jegyzőnek nem áll rendelkezésre.

A perbeli, felperesi tulajdonban álló területeken - miután a felek közötti vadkárbecslési eljárás során megállapodás nem született - a **(helység neve)**-i Község Önkormányzat megkeresésének alapján **(szakértő 1)** mezőgazdasági igazságügyi szakértő 2007. március 29. napján tartott szemlét és szakvéleményt készített 2007. augusztus 19. napján. Ebben megállapította, hogy a vad által okozott kár 100 %-ra becsülhető, mert az állomány helyreállítása nem volt lehetséges, az ültetvényt ki kellett szántani.

A tulajdonosok ezért minimum mezei leltár értéken szerves trágyázás, szántás, egyéb talajmunka, vetőmagvetés, műtrágyázás, növényvédelem költségére - 1.248.000 Ft-ra és az eredménykiesés miatt 4.427.500 Ft-ra tarthatnak igényt kártérítésként.

A végleges vadkárbecslési jegyzőkönyv felvételét megelőző napon 2007. április 10. napján tartott szemlét **(szakértő 2)** igazságügyi szakértő, alperesi felkérés alapján. A szemle során véletlen blokk becslési módszert alkalmazott, 8 mintaterület felvételével. A vizsgált növényzetről megállapította, hogy nagyon gyenge, tápanyaghiányos, rovar- és gombafertőzött.

A felperesek a kitércsázást követően területeiket zabbal vetették be. Az alperes által felajánlott összeget felperesek nem fogadták el, káruk nem térült meg.

A felperesek módosított keresetükben 3.162.500 Ft kártérítés és ezen összeg után 2007. április 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Hivatkoztak az 1996. évi LV. törvény 75. § /2/ /3/ bekezdésben, illetőleg 75. § /1/ bekezdésben, a Ptk. 351. §, 345. §-ban foglaltakra. Állították, hogy alperes felelőssége olyan közvetlen felelősség, amelyből saját magát kimenteni csak akkor tudná, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik. Felperesi részről nincsen olyan felróható károsult magatartás, amely akár részben mentesítené alperest a kár viselésének kötelezettségétől, ugyanis felperesek mindenben eleget tettek a Ptk. 345. § /2/ bekezdésben foglaltaknak.

Az alperes módosított ellenkérelmében a felperesek keresetét 187.875 Ft erejéig elismerte, ezt meghaladóan kérte elutasítani. Nem vitatta, hogy a felperesek területein a repcevetés teljes körűen megtörtént, azonban a felperesek okszerűtlen gazdálkodásának eredményeként a földeken 1/3-ad részben lucerna fejlődött ki, és a repce kitércsázására túlnyomó részt ezen ok miatt került sor.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 373.200 Ft-ot és járulékait, míg a II. rendű felperesnek 163.275 Ft-ot és járulékait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy mindkét felperes törvényi határidőn belül érvényesítette igényét, így a keresetük érdemi elbírálására sor kerülhetett. Az nem volt vitatott, hogy a felperesek 1/2-ed 1/2-ed tulajdonában álló **(hrsz. 1)** helyrajzi szám alatti, továbbá az I. rendű felperes tulajdonában álló **(hrsz. 2)** helyrajzi szám alatti **(helység neve)** külterületi ingatlanokon a felperesek 2006. őszétől repcetermesztést folytattak. A lefolytatott vadkár becslési eljárás, a peres eljárást megelőzően beszerzett szakértői vélemények, a perben kirendelt igazságügyi szakértők véleménye, valamint tanúvallomások alapján az is egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperesek által művelt mezőgazdasági területeket vadak, szarvasok látogatták. A Vtv. 75. § /1/ bekezdése alapján, így az alperes a szarvas által okozott kár 5 %-ot meghaladó részének megtérítésére köteles. Az tény, hogy a felperesek kárt szenvedtek, a felperesek által termesztett

repce ugyanis kitarcsázásra került. Miután azonban a felperesek saját felróható magatartása is hozzájárult a kár bekövetkezéséhez, így az alperes csak a kár kisebb részének megtérítésére kötelezhető. A felperesek közrehatását az őket ért kár vonatkozásában 75 %-os mértékűnek ítélte és a teljes kárból a törvény szerinti további 5 %-os mérték levonása mellett marasztalta az alperest. A kártérítési követelés összecszerűsége meghatározásához a perben kirendelt **(szakértő 3)** igazságügyi szakértő alap- és kiegészítő szakértői véleményét, valamint **(szakértő 4)** szakértői véleményét együttesen értékelte, míg a felperesi közrehatás tekintetében ítélezését **(szakértő 4)** szakértői megállapításaira alapította. Rámutatott, hogy kisebb szakmai megközelítésbeli eltérések mellett összességében mindkét szakértő közel azonos összegű tényleges kár mértékben határozta meg a felperesek kárát, így a **(szakértő 3)** által adott számítás alapján - melyből 911.500 Ft repcenövényre fordított közvetlen költség összegében - a felpereseket ért tényleges kár összegét 1.654.735 Ft-ban fogadta el. Amennyiben a perbeli területeken vad általi károkozás nem történt volna, a felperesek 3.162.500 Ft árbevételre tehettek volna szert. Ez az összeg a szakértő által kimunkált 322.000 Ft és 158.100 Ft költséggel csökkentendő. Az így adódó 2.682.400 Ft-ból levonandó az ültetvényekre felperesek által ráfordított 1.654.735 Ft tényleges költség, melyek különbözetére, 1.027.665 Ft-ra a felperesek tiszta haszonként szert tehettek volna, amennyiben ültetvényeik kitarcsázására nem kerül sor. A bíróság álláspontja az volt, hogy a felperesek vagyonukban beállt tényleges kár mellett az elmaradt vagyoni előny, elmaradt haszon megtérítésére is jogosultak a Ptk. 355. § /4/ bekezdése szerint, így a felperesek tényleges kára összesen 1.654.735 Ft + 1.027.665 Ft, azaz együtt 2.682.400 Ft. Értékelte azonban, hogy a felperesek a kár elhárítása, csökkentése érdekében nem úgy jártak el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Mindkét, perben kirendelt igazságügyi szakértő egyezően rossz döntésnek ítélte a 2007. április második felében történt zabvetést, amely hasznot nem hozott és azt várni sem lehetett. Ezért az utótermesztéssel összefüggésben elmaradt haszon megállapítására a bíróság lehetőséget nem látott. A kirendelt igazságügyi szakértők véleménye alapján arra a megállapításra jutott, hogy a felperesek magatartása alapvetően hatott közre abban, hogy ültetvényeiket ki kellett tárcsázni. Káruk megelőzése csökkentése érdekében, a vadkár elhárításában, csökkentésében, illetőleg a rendes gazdálkodás körébe tartozó adott helyzetben elvárható magatartást nem tanúsították. E körben figyelemmel volt arra, hogy a felperesek az alperesi vadászterülettel határos ingatlanaikat a vetést megelőzően a vadak elleni védekezésnek teljes körű kerítéssel nem védték. Ezen túl területeik vadak általi látogatottságát elkerülhették, illetve csökkenthették volna amennyiben ingatlanaikon a korábban lucernát termő talajban megfelelő növény termesztéséről gondoskodtak volna. A felperesek a lucerna kihajtása hátrányos következményei kiküszöbölése érdekében nem tették meg a szükséges intézkedéseket. A repce vadkár veszélyes terület, amelyről a felpereseknek ismerete kellett legyen, ezért a vadkár veszély lehetőségének csökkentése érdekében tavaszi növényt kellett volna telepíteniük. Ezen túlmenően a felperesek mezőgazdasági területén a másodlagos károkozást a gyomosodás okozta, melynek alapja a helytelen gyomirtózási technológiára, arra vezethető vissza, hogy a felperesek nem fordítottak elég figyelmet a kétszikű gyomok elleni védekezésre. A lucerna kultúra a legrosszabb előveteményei közé tartozik az őszi káposztarepcének. A felperesek hiányosan, gyenge hatékonyságú vegyszeres

gyomirtást végeztek, így törvényszerűen következett be a repcevetés gyenge fejlődése, kiritkulása, melyet tovább rontott a jelentkező vadkár.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I. és II. rendű felperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, az alperesi marasztalás összegének 2.626.025 Ft-tal történő felemelését, így a marasztalás összegének összességében 3.162.500 Ft-ban történő meghatározását kérték. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérték az ítélet megalapozatlansága miatt. Arra hivatkoztak, hogy a felperesek élethivatásszerűen több évtizede gazdálkodnak, a repcetermelés terén megfelelő szaktudással és termelési tapasztalatokkal is rendelkeznek. 2006 őszén szerződés értelmében végeztek el repcevetést, melyet a **(cég neve)** szakértője, **(személy neve)** ellenőrzött, semmilyen kifogást nem talált. Tévesen rögzíti az elsőfokú ítélet **(személy neve)** 2006. november 10-én felvett jegyzőkönyvének tartalmát, és az elsőfokú bíróság indokolatlanul nem tulajdonított kellő bizonyító erőt **(személy neve)** írásbeli nyilatkozatának. Hivatkoztak arra is, hogy a repce teljes mértékben lefedi az alatta lévő földterületet, így az alatt semmilyen más növény nem tud kihajtani. A szarvasok által okozott taposás és rágás azonban megnyitotta a területeket és alatta a talajban elindult a gyomosodás. A mezőgazdasági vadkárok előzetes becsléséről szóló jegyzőkönyvek csak késedelmesen kerültek felvételre, kifejezetten jó minőségű vetemény észlelése után az alperes hónapokon keresztül húzta az időt a szemlék lefolytatására. Ezekben a hónapokban jelentősen növekedett a szarvasok által okozott kár, így ésszerűtlennek bizonyult a további mezőgazdasági védekezés, vegyszeres permetezés elvégzése, a felperesek éppen kárenyhítési kötelezettségük keretében mellőzték a további ráfordítást, nem pedig hanyagságuk, vagy hozzá nem értésük miatt. A mezőgazdasági táblát három oldalról vadvédelmi kerítés határolta, negyedik oldalról pedig a tulajdonos által létesített kétszálas villanypásztor. Az a körülmény, hogy mindezek ellenére a szarvasok komoly kárt okoztak, igazolja azt is, hogy a felperesek mindent megtettek, ami az adott helyzetben elvárható, kötelezettségüket maximálisan teljesítették. A felperesek részéről nincs olyan mulasztás, felróható magatartás, amely akár részben mentesíthetné az alperest a károk viselésének kötelezettségétől. Az tény, hogy a felperesek repce területei 2007. április végén kitarcsázásra kerültek, azonban a felperesek eddig a rendes gazdálkodás szabályainak megfelelően jártak el. Hivatkoztak arra, hogy az alperes által felkért szakértők véleménye pártatlannak nem fogadható el. A **(szakértő 4)**-féle szakvélemény pedig ítékezés alapja nem lehet, mert az megalapozatlan és ellentmond korábbi adatoknak is. E megalapozatlan szakvélemény mondta ki, hogy a kár döntő oka a felperesi szakmai hozzáértés hiánya, a nem megfelelő vegyi védelem a permetezés és gyomirtás elmaradása, nem pedig a vadkár. A teljes kár összegén belül a felperesi szakmai hibák eredményét 75 %-ra, míg az alperes vadkárért való felelősségét 25 %-ra vette. **(szakértő 3)** és **(szakértő 4)** közös meghallgatása során voltak kérdések, amiben egyetértettek, de ezek egyike sem a felperesi hozzáértés hiánya volt. Az elsőfokú bíróság alaptalanul jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek magatartása hatott közre abban, hogy az ültetvényeket ki kellett tárcsázni. Ilyen következtetése kizárólag **(szakértő 4)**

szakértőnek volt, aki négy évvel a tényleges káresemény után, feltételezésekre alapozva nyilvánított szakvéleményt. Megalapozatlan az elsőfokú bíróság azon megállapítása is, hogy ha nem repcét vetettek volna, hanem mást, akkor elháríthatták volna a felperesek a

vadveszélyt. Hivatkoztak arra is, hogy a vadkár elhárításához szükséges intézkedések megtétele az alperes, nem pedig a föld használójának kötelezettsége. A felperesek a rendes gazdálkodás körébe tartozó közreműködési kötelezettségüknek eleget tettek, így a kármegosztás alkalmazása téves. A téves ténybeli következtetések és a szakértői vélemények többszörösen téves értelmezése vezethetett oda, hogy a bíróság azt állapította meg, hogy a felperesi magatartás közrehatott a vadkár bekövetkezésében.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Vitatta, hogy a felperesi fellebbezés állításai szerint bármelyik perben, vagy peres eljárást megelőző államigazgatási eljárásban közreműködő szakértőnek olyan kapcsolata lenne az alperessel, ami befolyásolhatná a szakértői véleményadást. **(szakértő 2)** és **(szakértő 4)** szakértői véleménye alapján helyesnek ítélte, hogy a felpereseket ért kár 75 %-ban a felpereseknek felróható szakmai hibákból tevődik össze.

A fellebbezés **alaptalan**.

A Pp. 3. § /3/ bekezdése alapelvei szinten határozza meg, hogy kit terhel a polgári perben a peranyag szolgáltatásának kötelezettsége. A felek azok, akik jogosultak és egyben kötelesek is arra, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges bizonyítékokat rendelkezésre bocsássák, bizonyítási indítványaikat előterjesszék és viseljék annak következményét, ha ennek a kötelezettségüknek nem a törvényben előírt módon vagy sikertelenül tesznek eleget. A Pp. 164. § /1/ bekezdésével összhangban ezen alapelvei rendelkezés azt jelenti, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Amennyiben a perben valamely jelentős tény megállapításához, vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, a bíróság szakértőt rendel ki (Pp. 177. § /1/ bekezdés). A Pp. 182. § /3/ bekezdése teremt lehetőséget arra, hogy a bíróság a szakvélemény fogyatékoságainak kiküszöbölését célzó intézkedéseket tegyen meg. Első lépésként a szakvélemény írásbeli vagy szóbeli kiegészítésére kerülhet sor, illetőleg amennyiben a szakvélemény aggályosságát az okozza, hogy az adott perben két ellentétes szakvélemény áll rendelkezésre, a szakértők együttes meghallgatása indokolt (BDT 2001/181. számú eseti döntés).

Tény, hogy a perbeli esetben mind a perindítást megelőzően keletkezett szakértői vélemények, mind pedig a perben keletkezett szakvélemények olyan, a perben releváns, különleges szakértelmet igénylő kérdésekben tartalmaztak lényeges eltéréseket, amelyek indokolták az ellentmondások feloldására bírói intézkedések megtételét. Első lépésben helyesen kísérelte meg az elsőfokú bíróság az általa kirendelt két igazságügyi szakértő személyes meghallgatásával az ellentmondások feloldását. **(szakértő 4)** és **(szakértő 3)** igazságügyi szakértők együttes személyes meghallgatásával (9.G.40.375/2010/31. számú jegyzőkönyv) azonban a kármegosztás mértékének meghatározása tekintetében a szakvélemények között

Gf.III.30.123/2012/4. szám

fennálló ellentmondások nem tisztázódtak, a szakértők együttes meghallgatásával a releváns szakmai kérdések egyértelmű tisztázása nem történhetett meg. Minderre figyelemmel helye lett volna annak, hogy a bíróság a Pp. 182. § /3/ bekezdése alapján

második lépésként új szakértőt (szakértői testületet) rendeljen ki. Miután azonban az eljárásjogi rendelkezések értelmében az ügy urai a felek, szakértő kirendelésére is csak a felek indítványa alapján kerülhet sor (kivéve a Pp. értelmében szűk körben érvényesülő, jelen perben nem irányadó hivatalbóli bizonyítás kötelezettségét).

A felperesek a 31. számú jegyzőkönyvben maguk is úgy nyilatkoztak, hogy miután a szakmai álláspontok alapvetően nem közeledtek a szakértők meghallgatásával, elengedhetetlen „felülvéleményező szakvélemény” beszerzése. Az alperes e nyilatkozatot támogatva előadta, hogy amennyiben „felülvélemény” kerül beszerzésre, úgy erdőmérnök szakértői testület kirendelését javasolja. Az elsőfokú bíróság e nyilatkozatokra tekintettel a bizonyítási teherrel terhelt felpereseket felhívta: egyértelműen nyilatkozzanak további szakértői bizonyítás indítványozása kérdésében és tegyenek letétbe a szakértői díj előlegezésére 300.000 Ft-ot. A felperesek 32. sorszám alatti beadványukban úgy nyilatkoztak, hogy a meglévő bizonyítékok mérlegelésével a felperesi jogi álláspont megfelelően alátámasztható, ezért a „felülvéleményezés” indítványozásától elállnak. A 35. sorszám alatti jegyzőkönyvben a felperesek megismételték, hogy szakértői vélemények „felülvéleményezését” a továbbiakban nem kérik. A tárgyalás berekesztése előtt a felperesek a 38. sorszám alatti jegyzőkönyvben ugyancsak nyilatkoztak arról, hogy további bizonyítási indítványuk nincsen.

A fenti előzményeket követően az elsőfokú bíróságnak a perbeli esetben további szakértői bizonyítás lefolytatása nélkül, a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével, és a bizonyítatlanul maradt állítások jogkövetkezményeinek levonásával kellett a jogvitát eldöntenie. Ilyen körülmények között a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem kifogásolható, hogy az elsőfokú bíróság a **(szakértő 3)**-féle szakértői véleményt abban a részében fogadta el, amelyben az szakmai megállapításait illetően összhangban állt **(szakértő 4)** szakvéleményével. Nem kifogásolható az sem, hogy a kár bekövetkezésében való felperesi közrehatás mértékének meghatározása körében - a többek között a felperesek korábbi szakvéleményt kifogásoló nyilatkozatai miatt kirendelt - **(szakértő 4)** szakvéleményét fogadta el, amelyet több perbeli adat és a perindítást megelőzően keletkezett vadkárbecslő szakértői nyilatkozat is alátámasztott. Az elsőfokú bíróság - további szakértői bizonyítás indítványozása hiányában - a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek károsodásban való közrehatásának mértékét 75 %-os arányban határozta meg. Az elsőfokú bíróság mérlegelése nem volt okszerűtlen, és az ítékezés alapjául ebben a körben elfogadott szakértői vélemény más perbeli adatokkal is logikusan alátámasztott volt. A bizonyítékok okszerű mérlegelése a másodfokú bíróságot is köti, indokolatlanul tehát a bizonyítékok felülmérlegelésére nem kerülhet sor (BH 2006/403. számú eseti döntés).

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek fellebbezésben és az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi álláspontja alátámasztásaként a felperesek károsodás bekövetkezésében való közrehatása körében a több perbeli adattal és szakvéleménnyel ellentétben álló **(szakértő 3)**-féle szakértői vélemény nem fogadható el, további bizonyítás, szakértői testület kirendelése iránti kérelem előterjesztése hiányában pedig az elsőfokú bíróság által elvégzett okszerű és logikus mérlegeléshez képest a bizonyítékok eltérő mérlegelésével más tényállás nem állapítható meg, és ebből kifolyólag a károsulti közrehatás mértéke tekintetében sem tehető az elsőfokú bíróságétól ellentétes

megállapítás. Önmagában a felperesek megalapozatlanságra történő hivatkozása nem teszi lehetővé a felülmérlegelést (lásd analógiával BH 1997/54. számú eseti döntés).

Mindebből következően a fellebbezés további hivatkozásainak a fellebbezés elbírálása szempontjából relevanciája nem volt, mert a rendelkezésre álló adatokból - a bizonyítékok felülmérlegelésének indoka hiányában - a perben felmerült, különleges szakértelmet igénylő kérdésekben az elsőfokú bíróságtól eltérő szakmai állásfoglalásra lehetőség nem volt. A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta. A felperesek pervesztesek lettek, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése és 82. § /2/ bekezdése alapján perköltség együttes megfizetésére kötelesek, melynek összege áll az alperes jogi képviselétével kapcsolatosan felmerült és az ítéltábla által a felperesi fellebbezési pertárgyértékre tekintettel a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja, /4/, /5/ és /6/ bekezdése, valamint 4/A. § /1/ bekezdése alapján megállapított, az alperesi jogi képviselő másodfokú eljárásban kifejtett munkájával is arányban álló ügyvédi munkadíjból.

Szeged, 2012. június hó 11. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró